

WITOLD NOWODWORSKI

Archiwa, Biblioteki
i Muzea Kościelne. Tom 15

BIBLIOGRAFIA PRAC PROF. LEONA BIAŁKOWSKIEGO

10 lat temu na łamach *Roczników Humanistycznych* (T. 4 z. 4) ukazało się zestawienie bibliograficzne prac. ś. p. prof. Leona Białkowskiego w opracowaniu doc. Jerzego Kłoczowskiego i moim. Oparte ono zostało przede wszystkim na drukowanych informacjach, jakich udzielał jeszcze za życia swojego sam profesor.

Już wówczas zamiarem moim było danie możliwie pełnej bibliografii dorobku pisarskiego zmarłego historyka, ale przewidując trudności, jakie są związane z realizacją przedsięwzięcia, uznałem za rzecz konieczną wysunięcie pewnych granic dla swych poszukiwań bibliograficznych. Tak więc zrezygnowałem z przeglądania czasopism codziennych, w których Białkowski ogłaszał notatki sprawozdawcze i recenzje z książek.

W uwagach wstępnych poprzedzających nasze zestawienie bibliograficzne wymienione zostały pozycje, które były dla nas źródłem informacji o tym, co wyszło drukiem spod pióra Białkowskiego.

Z rodziną ś. p. profesora utrzymywał kontakt mój współautor doc. Jerzy Kłoczowski, piszący równocześnie do tychże *Roczników* artykuł o działalności naukowej Białkowskiego. Na skutek jakiegoś nieporozumienia pominięte przez nas zostało, dla celów rejestracji bibliograficznej najbardziej obfite źródło informacji, jakim są materiały będące w posiadaniu rodziny zmarłego. Są to wycinki z gazet i czasopism, na łamach których ogłaszał Białkowski swoje artykuły.

Do jakiego stopnia opublikowane przez nas zestawienie okazało się niekompletne odkrył mi już po jego wydrukowaniu mgr Stanisław Białkowski, syn historyka dostarczając b. licznych uzupełnień. Sporą też garstkę nowych, nieuwzględnionych w bibliografii pozycji, przyniosły podjęte przeze mnie poszukiwania dodatkowe. W rezultacie liczba tytułów piśmienniczych składających się na dorobek pisarski Białkowskiego powiększyła się przeszło dwukrotnie. Zestawienie pierwotne obejmowało 73 pozycje, obecnie zaś liczy pozycji 155.

Jakie to nieznanne lub w sposób niewystarczający uwypuklone fakty i rysy w obrazie działalności pisarskiej Białkowskiego wnosi nowy materiał bibliograficzny dodany do pierwotnego zestawienia?

Oto początki działalności publikacyjnej historyka przesunąć należy o 2 lata wstecz — do roku 1905. Nie można wprawdzie tych pierwszych prób pisarskich, pochodzących jeszcze z czasów szkolnych (napisane bowiem już były w 1903 r.) zakwalifikować do działalności naukowej, ale występuje w nich wyraźnie refleksja późniejszego badacza przeszłości historycznej.

W rok później poda Białkowski w korespondencji z Krakowa do redakcji czasopisma warszawskiego, wiadomość o zgonie uczonego historyka prof. Franciszka Piekosińskiego. Korespondencja ta jest pierwszą jaskółką zapowiadającą wszechstronną i bujną działalność pisarską Białkowskiego, poświęconą informowaniu czytelników pism codziennych i czasopism przeznaczonych dla szerszych kół inteligencji o ruchu naukowym i wydawniczym na polu historii. Złożą się na nią felietony i artykuły informacyjno-sprawozdawcze o ukazujących się pozycjach książkowych i czasopiśmienniczych, nekrologi zasłużonych badaczy historyków, artykuły podkreślające charakter naukowy badań genealogicznych lub prostując fałszywe opinie o pochodzeniu niektórych rodzin, polemiki i wypowiedzi publicystyczne.

Toteż do charakterystyki twórczości naukowej Białkowskiego, w której wyodrębnione zostały trzy niejako jej działy, a mianowicie prace: 1) z zakresu historii społeczno-obyczajowej, 2) heraldyczne i genealogiczne oraz 3) wydawnictwa źródłowe¹, dodać trzeba dział czwarty, najbardziej ilościowo obfity, obejmujący artykuły informacyjno-sprawozdawcze i popularyzatorskie.

Publikując nowe, wydatnie pomnożone opracowanie bibliografii prac Białkowskiego, nie mogę wszakże dać całkowitej gwarancji, że jest ono tym razem kompletne. Nadal bowiem zrezygnowałem z przeglądania w szerszym zakresie dzienników, z którymi współpracował historyk. Wydaje się jednak, że tym razem opuszczenia będą ilościowo niewielkie. Zawdzięczam to w pierwszym rzędzie informacjom, jakich mi udzielił p. mgr Stanisław Białkowski, któremu składam za to serdeczne podziękowanie.

Ewentualne dalsze uzupełnienia niniejszego zestawienia opublikowane będą, *si fata sinunt*, w następnych tomach niniejszego półrocznika.

Na samym końcu, w części oddzielonej od głównego zrębu bibliografii podmiotowej trzema gwiazdkami, umieszczam kilka pozycji piśmienniczych, o profesorze Białkowskim, które ukazały się w druku po jego śmierci.

Co się tyczy metody opisu bibliograficznego, to stosowałem zalecenia Polskiego Komitetu Normalizacyjnego² starając się każdą pozycję naocznie sprawdzić. Nie do wszystkich jednak czasopism udało mi się dotrzeć. W cytacie wydawniczej z tytułem czasopisma stosuję skróty zalecone przez Instytut Bibliograficzny Biblioteki Narodowej, opracowane przez Krystynę Sadowską³. W jednym tylko wypadku uzupełniłem proponowany przez autorkę skrót literkami TN. Są to: *Sprawozdania z Czynności Wydawniczej i Posiedzeń Naukowych oraz Kronika Towarzystwa Naukowego KUL*, oznaczone przeze mnie jako *Spraw. TN KUL*.

¹ J. Kłoczowski: Ś. p. Leon Białkowski. *Roczn. human.* T. 4 · 1953 z. 4 [druk. :] 1957 s. 281.

² PN N-01152. Przepisy bibliograficzne. Opis zasadniczy w bibliografii bieżącej dziedzin lub zagadnień.

³ K. Sadowska. Skróty tytułów czasopism (wychodzących w latach 1953—1960). *Biul. Inst. Bibliogr.* T. 6 1961 nr 6 s. 251—291.

1905

1. A *** [Rozważania o potrzebie badania przeszłości człowieka podp.:] A. W: „*Nic?*” *Urywki*. [Zbiór utworów grona uczniów I Gimnazjum Żytomierskiego.] Warszawa s. 7—11.

Autorstwo ustalono na podstawie egz. książeczki będącej w posiadaniu rodziny prof. L. Białkowskiego z własnoręczną jego notatką datowaną 29.IX.1940.

2. Przedmowa [sygn. literą] A. Tamże s. 5—6.

Autorstwo ustalono jak przy poz. 1.

1906

3. Korespondencje. Kraków, środa 29 listopada. [O ś.p. profesorze Franciszku Piekosińskim. Autor podp.:] L. B. uczeń Zmarłego. *Sztandar* (Warszawa). R. 1 nr 11, 9.XII.

1907

4. Z przeszłości Szarogrodzyczyny. *Wiad. numizm. archeol.* T. 6: 1907/08. R. 18: 1907 nr 1 szp. 549—554.

1908

5. Przyczynek do rodowodu Oświęcimów z Kunowy na Siedliskach. *Mies. herald.* R. 1 nr 1 s. 10.

6. Ród Bibersteinów. Studium nad średniowiecznym rodem rycerskim. Wstępem poprzedził Stanisław Krzyżanowski. Kraków G. Gebethner i Sp. 8° ss. 33, nlb. 2.

Rec. [Semkowicz Władysław] Dr Wł. S., *Mies. herald.* R. 1 : 1908 nr 4 s. 62—63. — K. K., *Prz. powsz.* R. 25 : 1908 t. 99 s. 272.

1909

7. Przyczynek do urzędowego znaczenia herbarzy. *Mies. herald.* R. 2 nr 2 s. 45.

8. Szlachecka robocizna. Tamże s. 74—75.

1911

9. [Genealogia Kotiuzińskich.] W: *Kotiuziński Zygmunt: Pamiątniki*. Kraków s. V—X.

10. Ziemia Sandecka. Stan jej społeczno-gospodarczy w pierwszej połowie XVI wieku, skreślony na podstawie ksiąg grodzkich sandeckich (z lat 1516—1550) i niektórych akt ziemskich czchowskich. *Prz. hist.* T. 12 s. 89—114, 352—384. Odb. 4° ss. 2 nlb., 84.

1912

11. Mikołaj z Bogoryi a Mikołaj z Ossolina. *Mies. herald.* R. 5 nr 1/2 s. 26—28.

1914

12. Ginąca placówka naukowa. [O Towarzystwie Heraldycznym we Lwowie.] *Dz. kijow.* R. 9 nr 127 s. 2, 28.V.

13. U ognisk nauki polskiej. Tamże nr 137, 10.VI.

1917

14. Archiwum Centralne w Kijowie. *Muzeum pol.* [R.] 1 s. 33—37.
 15. Kraków i Śląsk w prawieku. *Dz. kijow.* R. 12 nr 158, 2.VII.

1918

16. Polacy na Rusi. *Dz. kijow.* R. 13 nr 67, 14.IV.

1920

17. Nauka Polska. Jej potrzeby, organizacja i rozwój. Warszawa T. 1: 1918; t. 2: 1919. [Rec.] *Gaz. kal.* R. 23 nr 128, 12.VI.

18. Podole w XVI wieku. Rysy społeczne i gospodarcze. Warszawa Druk. P. Piotrowskiego, Kalisz 8° ss. 4 nlb., 229, nlb. 2⁴.

Rec.: *Kur. warsz.* R. 100 : 1920 nr 302 s. 8, 31.X. — Radziwiński Z[ygmunt] L[uba], *Rocz. Tow. Herald.* T. 5 : 1920 s. 111—124. — Bujak Franciszek: Dwie książki z historii gospodarczej Polski. *Rzeczp.* R. 2 : 1921 nr 91 s. 7, 7.IV. — Rutkowski Jan, *Ruch prawn.-ekon.* R. 1 : 1921 s. 295—296. — Klymenko P., *Ukraina.* 1924 z. 1/2 s. 193—194.

1921

19. „Zmiana nazwisk”. *Dz. pozn.* R. 63: 1921 nr 180 s. 2, 31.VIII.

1922

20. Kozierowski Stanisław ks.: Nieznane zapiski heraldyczne. Poznań 1915. [Rec.] *Kwart. hist.* R. 36 s. 142—146.

21. Z Ukrainy sowieckiej. (Kijów—Charków). *Kur. pozn.* R. 17 nr 137 s. 4, 18.VI.

22. Zakrzewski Stanisław: Mieszko I jako budowniczy państwa polskiego. Poznań 1922. Biblioteka Składnicy. Nr 1 [Rec. podp.:] *Biał. Dz. pozn.* R. 64 nr 14 s. 6, 18.I.

1923

23. Neofici wśród dawnych mieszczan poznańskich. *Kron. Miasta Pozn.* R. 1 nr 1 s. 14—16.

24. Pułaski Kazimierz: Lipińscy herbu Brodzicz i herbu Gozdawa. Monografia historyczno-genealogiczna. Wiedeń 1922. [Rec.] *Rocz. Tow. Herald.* T. 6: 1921/23 [druk.:] 1923 s. 169—171.

25. Ród Czamborów-Rogalów w dawnych wiekach. Tamże s. 81—115. Nadb. 8°.

26. Stan badań i potrzeby naukowe. Historia Rusi. Materiały przygotowane na Zjazd Historyków Polskich. *Prz. hist.* T. 23: 1921/22 z. 2 [druk.:] 1923 s. 97—98.

1924

27. Jezierska Wirginia: Z życia dworów i zamków na Kresach 1828—1844. Z autogr. franc. przetł. i wydał... [Poznań] Druk. Dz. Pozn. 8° ss. 104, nlb. 5, tabl. 1.

⁴ W r. 1922 praca ta została odznaczona przez Polską Akademię Umiejętności nagrodą im. Niemcewicza.

Rec.: Grabowski S. M., *Kur. pozn.* R. 19 : 1924 nr 269 s. 6, 20.XI. — [Borowy Wacław] (b) : Bardzo ciekawy pamiętnik. *Warszaw.* R. 2 : 1925 nr 1 s. 8, 3.I. — S. K., *Ilustr. Kur. codz.* R. 16 : 1925 nr 47 s. 22, 16.II.

28. Z krainy błędu. [O rzekomym żydowskim pochodzeniu rodziny Lutoślawskich.] *Rzeczp.* R. 5 nr 86 (wyd. por.), 27.III.

29. Żłudne tradycje. [O potrzebie podstawy źródłowej i jej krytycznej oceny w badaniach genealogicznych.] *Tamże* nr 66 (wyd. por.), 7.III.

1925

30. Bujak Franciszek: *Studia geograficzno-historyczne.* Warszawa 1925. [Rec.] *Kur. warsz.* R. 105 nr 97 (wyd. wiecz.) s. 7, 7.IV.

31. Dwadzieścia pięć lat historiografii polskiej. *Kur. pozn.* R. 20 nr 341 (wyd. wiecz.) s. 4—5, 5.XII.

32. Na ostatniej placówce. [Rec.: Dorożyńska Elżbieta z Zaleskich: Na ostatniej placówce. *Dziennik z życia wsi podolskiej w latach 1917—1921.* Warszawa 1925.] *Kur. warsz.* R. 105 nr 255 (wyd. wiecz.) s. 5, 12.IX.

33. Na rubieży podolsko-ukrainnej (w. XV—XVII). *Kwart. hist.* R. 39 s. 587—615. Odb. 8° ss. 31.

Rec.: Karačkevyč Michail, *Ukraina* 1927 nr 6 s. 172—175.

34. Namysłowski Bolesław: *Merki rybaków pomorskich. Przyczynek do heraldyki.* Kraków 1925. [Rec.] *Rocz-i hist.* R. 1 s. 300—302.

35. O znaczeniu ksiąg grodzkich dla historii obyczajów i kultury materialnej. W: *Pamiętnik IV Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Poznaniu 6—7 grudnia 1925* [T.] 1. Referaty. Sekcja V. Lwów 8° ss 7.

36. Szkice z życia Wielkopolski w siedemnastym wieku. Poznań Wielkop. Księg. Nakł. K. Rzepeckiego 16° ss. 126, nłb. 1.

Rec.: Chodyncki Kazimierz, *Prz. warsz.* R. 5 : 1925 t. 17 s. 253—254. — [Kraushar Aleksander] (A), *Kur. warsz.* R. 105 : 1925 nr 201 s. 11, 20.VI. — Piechur Tadeusz, *Sł. pom.* 1925 nr 165 s. 7, 19.VII. — S. K., *Ilustr. Kur. codz.* R. 16 : 1925 nr 245 s. 17, 7.IX. — Wojtkowski Andrzej, *Kur. pozn.* R. 20 : 1925 nr 153 s. 5, 5.VII. — Zaleski Zygmunt, *Kron. Miasta Pozn.* R. 3 : 1925 nr 7/8 s. 150—152. — [Borowy Wacław] w. b.: Z ksiązek. *Warszaw.* R. 3 : 1926 nr 35, 5.II. — Cieszyński Nikodem, *Rocz-i katol.* T. 4 : 1926 s. 499. — Tyszkowski Kazimierz: „Prawem i lewem” w Wielkopolsce. *Sł. pol.* R. 31 : 1926 nr 43 s. 6, 13.II. — Steuer: *Skizzen aus dem Leben Grosspolens im 17. Jahrhundert.* [Streszcz. pracy B.] *Deutsche Bl-r in Polen.* Jg. 4 1927 H. 4 s. 188—203.

37. Szlachcic polski w Hiszpanii. [Rec.: Anonima *Diariusz peregrynacji włoskiej, hiszpańskiej i portugalskiej (1595).* Wydał Jan Czubek. Kraków 1925. Autor podp.:] L. Biał. *Kur. pozn.* R. 20 nr 245 s. 7, 10.X.

Polem. Treter Mieczysław: Niejaki Tomasz Treter i błaga humanistyczna. *Kur. pozn.* R. 21 1926 nr 272 s. 7, 16.VI.

38. Wasylewski Stanisław: *Madame Zajączek.* Lwów 1925 [Rec. podp.:] (L. B.). *Tamże* nr 285 s. 7, 3.XI.

1926

39. Dookoła „błagi humanistycznej”. [Odpowiedź Mieczysławowi Treterowi]. *Kur. pozn.* R. 21 nr 282 s. 7, 22.VI.

40. Echa Zjazdu Historyków. [Rec.: *Pamiętnik IV Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Poznaniu 6—8 grudnia 1925.* I. Referaty. Lwów 1925. Autor podp.:] Dr L. Biał. *Tamże* nr 140 s. 7, 26.III.

41. Pochodzenie Karola Różyckiego. *Prz. współcz.* R. 5 t. 18 s. 441—442.
42. Radziwiłł Mikołaj Krzysztof: Peregrynacja do Ziemi Świętej (1582—1584). Wydał Jan Czubek. Kraków 1925. [Rec.] *Kur. pozn.* R. 21 nr 252 s. 7, 4.VI.
43. Roczniki Historyczne. Organ T-wa Miłośników Historii w Poznaniu pod red. Kazimierza Tymienieckiego, Kazimierza Kaczmarczyka i ks. Henryka Likowskiego. R. 1: 1925. [Rec.] Tamże nr 34 s. 2—3, 22.I.
44. Roczniki Katolickie na rok Pański 1926. [Rec. podp.:] L. Biał. Tamże nr 154 (wyd. wiecz.) s. 7, 3.IV.
45. Ś.p. Kazimierz Pułaski. [Autor podp.:] Dr L. B. Tamże nr 34 s. 7, 22.I.
46. Widajewicz Józef: Z przeszłości Buszcza. Studium historyczne. Poznań 1925. [Rec.] *Aten. kapł.* R. 12 t. 17 s. 219—220.

1927

47. Co powinniśmy rewindykować z Kijowa? *Archeion.* [T.] 1 s. 61—65. Odb. 8° ss. 7.
- 47a. Dąbkowski Przemysław: Stosunki gospodarcze ziemi halickiej w XV wieku. Lwów 1926. *Pam. Hist. Praw.* T. 3 z. 4. [Rec.] *Kur. pozn.* R. 22: 1927 nr 225 s. 8, 18.V.
48. Głagolica i cyrylica. [Rec. prac: Ogijenko Iwan: Powstanie alfabetu oraz języka literackiego u Słowian. Album zdjęć. Warszawa 1927; tenże: Wzory pism cyrylickich. Warszawa 1927]. *Kur. pozn.* R. 22 nr 595 s. 8, 30.XII.
49. Głosy krytyki naukowej o niektórych pracach Leona Białkowskiego. [Druk ulotny. B. m. nie przed 1927] 8° k. nlb. 1.
50. Miasto, o którym jest za cicho. [Lublin jako ośrodek kultury.] *Kur. pozn.* R. 22 nr 364 s. 8, 12.VIII.
51. Najnowsze prace o paleografii słowiańskiej. [Rec. prac jak poz. 48] *Ziemia lubel.* R. 2 nr 283 s. 5, 16.X.
52. Nazwiska polskie. [Rec.: Bystron Jan St[aniśław]: Nazwiska polskie. Lwów 1927.] *Głos lubel.* R. 14 nr 277 s. 5, 9.X.
53. Nieco o naszych nazwiskach. [Rec. jak poz. 52.] *Kur. pozn.* R. 22 nr 464 s. 8, 11.X.

1928

54. Archiwum Państwowe w Lublinie. *Region lubel.* R. 1 s. 31—35.
- 54a. Dąbkowski Przemysław: Powszechna kronika historyczno-prawna za lata 1920—1925. Lwów 1927. *Pam. Hist. Praw.* T. 5 z. 1. [Rec.] *Ziemia lubel.* R. 24 nr 97 s. 4, 7.IV.
- 54b. Fischer Adam: Zakład Narodowy imienia Ossolińskich. Zarys dziejów. Lwów 1927. [Rec.] Tamże.
55. Furmani poznańscy w Lublinie przed kilkuset laty. *Kron. Miasta Pozn.* R. 6 s. 95—97.
- 55a Gumowski Marian, Truchim Stefan, Wojtkowski Andrzej: Historia powiatu znińskiego. Poznań 1928. [Rec.] *Ziemia lubel.* R. 24: 1928 nr 97 s. 4, 7.IV.

56. „Hodowla ludzi”. [Rec. prac: Stojanowski Karol: Rasowe podstawy eugeniki. Poznań 1927; Namysłowski Bolesław: Rozważania nad problemem rodziny i rodu. Poznań 1928.] *Kur. pozn.* R. 23 nr 390 s. 8, 27.VIII.

57. Materiały do monografii Lublina XV—XVII w. Wilkierze XV—XVII w. Wydał... Lublin Druk. Banku Ludowego 8° ss. VIII, 37, nlb. 3. Magistrat m. Lublina.

58. Urzędnicy ziemscy podolscy wieku XVI i początku XVII. *Rocz. Tow. Herald.* T. 8: 1926/27 [druk.:] 1928 s. 174—180.

59. Wspomnienia. W: *Wspomnienia z życia i działalności Koła Historyków U. U. J. w latach 1892—1927.* Kraków s. 67—68.

60. Wśród pamiętników. W Peterburku. [Rec.: Morawski Stanisław: W Peterburku 1827—1838. Poznań 1928.] *Kur. pozn.* R. 23 nr 322 s. 8, 17.VII.

61. Z torturowej kaźni. Monografia m. Lublina. Sensacyjne procesy i kary za przestępstwa. Czary. Dżuma. Idziemy naprzód. [Omówienie dwóch zeszytów wydawnictwa źródłowego do historii Lublina.] *Kur. liter.-nauk.* R. 5 nr 35 s. VIII.

1929

62. Jezowa Kazimiera: Przyczynek do historii szlachty kaszubskiej. Sprawozdanie Dyrekcji Gimnazjum Polskiego w Gdańsku za rok szk. 1928/29. [Rec.] *Wiad. hist. Dod. do Kwart. hist.* R. 43 t. 2 s. 220.

63. Kozierowski Stanisław ks.: Obce rycerstwo w Wielkopolsce w XIII—XIV w. [błędnie, powinno być XII—XVI w.] Poznań 1929 [Rec.] Tamże s. 221.

64. Polonica na Ukrainie. *Ziemia lubel.* R. 25 nr 274 s. 4, 7.X.

65. Polonica w Kijowie. *Kur. warsz.* R. 109 nr 253 s. 16—17, 15.IX; [przedr.] *Czas.* R. 81 nr 214 s. 2, 19.IX.

66. Rocznik Łódzki poświęcony historii Łodzi i okolicy. *Łódź.* T. 1: 1928 [oraz] Rocznik Oddziału Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Historycznego. *Łódź* 1929. [Rec. podp.:] *Biał. Ziemia lubel.* R. 25 nr 267 s. 4, 30.IX.

67. Siemieński Józef: Dyplomacja dawnej Polski. Ilustracja archiwalna w dziale Ministerstwa Spraw Zagranicznych na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu w roku 1929. Warszawa 1929. [Rec. podp.:] *Biał. Tamże.*

68. Z archiwaliów zamojskich. W: *Szymon Szymonowicz i jego czasy. Rozprawy i studia.* Zamość s. 175—179. Odb. 8° ss. 6, nlb. 1.

69. Ze Wschodu i Zachodu. *Pam. lubel.* T. 1: 1927/1930 [druk.:] 1930 s. 1—33. Odb. Lublin 1929 8° ss. 33.

1930

70. Konarski Kazimierz: Nowożytna archiwistyka polska i jej zadania. Warszawa 1929. [Rec.] *Wiad. hist. Dod. do Kwart. hist.* R. 44: t. 2 s. 45—46.

71. Lewaltowie-Jezierscy herbu Rogala. Szkic genealogiczny. *Zap. TNTor.* T. 8: 1929/31 s. 193—210, tabl. 1. Odb. Toruń 1930 ss. 21, tabl. 1.

Rec.: [Pohorecki Feliks] (f. p.): W pracowni historyka. Z wędrówek naszej szlachty. *Kur. pozn.* R. 26 : 1931 nr 126 s. 8, 24.III. — [Wdowiszewski Zygmunt] *Z. Wd., Mies. herald.* R. 10 : 1931 nr 2 s. 46.

72. Przyczynek do dziejów pospolitego ruszenia na wyprawę 1509 r. [Wydał]... *Mies. herald.* R. 9: 1930 s. 94—97.

73. Ś.p. Artur Reiski. [Autor podp.:] L. B. *Rocz. Pol. Tow. Herald.* T. 9: 1928/29 [druk.:] 1930 s. 310—319.

74. Ś.p. Jan Ptaśnik. *Ziemia lubel.* R. 26 nr 52 s. 3, 24.II.

1931

75. Ateneum Wileńskie. Czasopismo naukowe poświęcone badaniom przeszłości ziem Wielkiego X. Litewskiego. Wilno. R. 7: 1930 z 3/4. [Rec.] *Ziemia lubel.* R. 27 nr 318 s. 2, 23.XI.

76. „Klejnoty” Długoszowe. [Rec.: Długosz Jan: „Klejnoty”. Krytycznie oprac. i na nowo wyd. Marian Friedberg. Kraków 1931. Rocznik Polskiego Towarzystwa Heraldycznego. T. 10.] Tamże nr 241 s. 6, 6.IX.

77. Lublin w nowszych pracach historycznych. [Władysław Semkowicz: Hanul, namiestnik wileński (1382—1387) i jego ród oraz Leon Koczy: Handel Poznania do połowy XVI w.] Tamże nr 158 s. 3, 13.VI.

78. Monografia statystyczno-gospodarcza województwa lubelskiego. T. 1. Zagadnienia podstawowe. Red. Ignacy Czuma. Lublin [antydz.] 1932. [Rec.] Tamże nr 292 s. 3, 27.X.

79. Pochodzenie Henryka Bergsona. [Autor podp.:] L. Biał. Tamże nr 215 s. 3, 10.VIII.

80. [Przedmowa.] W: *Archiwum Państwowe w Lublinie. Inwentarz ksiąg dawnych.* Warszawa s. III—V.

81. Rocznik Łódzki. Łódź. T. 1: 1928; t. 2: 1931. [Rec.] *Ziemia lubel.* R. 27 nr 227 s. 4, 23.VIII.

82. Rocznik Wołyński. Równe. R. 2: 1931. [Rec. podp.:] L. Biał. Tamże nr 215 s. 3, 10.VIII.

83. Ś.p. Adam Zieleziński. Tamże nr 298 s. 3, 2. XI.

84. Woyniłłowicz Edward: Wspomnienia 1847—1928. Cz. 1. Wilno 1931. [Rec.] Tamże nr 305 s. 3, 10.XI.

85. Z niwy historycznej. [Rec.: Przegląd Historyczny. Warszawa. T. 29: 1930/31 z. 2 podp.:] L. Biał. Tamże nr 318 s. 2, 23.XI.

1932

86. Kałwa Piotr ks.: Działalność kościelna Katarzyny Wapowskiej w ziemi sanockiej. Lwów 1931. [Rec.] *Prąd.* R. 19 t. 22 s. 297—298.

87. Prace Leona Białkowskiego. [Druk ulotny. B. m. nie przed 1932] 8° k. nłb. 1.

88. Produkcja historyczna regionu lubelskiego w r. 1930 i 1931. *Wiad. hist.* Dod. do *Kwart. hist.* R. 46 t. 2 s. 171—174.

89. [Przedmowa.] W: *Rościszewska Zofia: Lewartów (Lubartów) w latach 1543—1643.* Lublin s. 3—4.

90. Umiński Józef ks.: Arcybiskup Wincenty z Niałka, następca Henryka zw. Kietliczem. Lwów 1930. [Rec.] *Prąd.* R. 19 t. 22 s. 297.

91. W sprawie wzmożenia badań nad okresem wczesno-historycznym. *Nauka pol.* [T.] 15 s. 345.

92. Z ruchu naukowego w Lublinie. Tamże s. 78—80.

1933

93. Jełowicki Aleksander: Moje wspomnienia 1804—1831—1838. Lwów 1933. [Rec.] *Mies. herald.* R. 12 nr 4 s. 59.

94. Ś.p. Oswald Balzer (1858—1933). *Por. jęz.* z. 3 s. 61—62.

95. Umiński Józef ks.: Historia Kościoła. Podręcznik dla szkół akademickich. T. 1: Chrześcijańska starożytność i wieki średnie. Lwów 1933. [Rec.] *Prąd.* R. 20 t. 25 s. 236.

96. [Uwagi o charakterze naukowym heraldyki i genealogii.] *Mies. herald.* R. 12: 1933 nr 4 s. 58—59.

97. Sobiescy w Lubelskim. *Exp. lubel. woł.* 17.IX.

1934

98. Kubicki Paweł bp: Bojownicy kapłani za sprawę Kościoła i Ojczyzny 1861—1915. Cz. 1: Dawne Królestwo Polskie. T. 1—3. Sandomierz 1933. [Rec.] *Prąd.* R. 21 t. 27 s. 150—151.

99. Lasocki Wacław: Wspomnienia z mojego życia. Przygot. do druku Michał Janik i Feliks Kopera. T. 1: W kraju. Kraków 1933. [Rec.] *Mies. herald.* R. 13 nr 2 s. 30.

100. Lubelska księga podkomorska piętnastego wieku. Wydał.. Lublin Druk. Państw. 8° ss. XI, nlb. 1, 160. Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Rec.: Hejnosz Wojciech, *Prz. Prawa Admin.* R. 59: 1934 s. 331—332. — N., *Głos lubel.* R. 21: 1934 nr 147 s. 5, 2.VI. — Pohorecki Feliks, *Kwart. hist.* R. 48: 1934 s. 595—598. — Wdowiszewski Zygmunt, *Mies. herald.* R. 13: 1934 s. 142. — *Dz. urz. Kurat. Okr. Szkol. Lubel.* 1935 nr 10 s. 364. — A. G., *Deutsche wiss. Z. f. Polen.* 1936 H. 30 s. 239.

101. Stanisław Ptaszycki. *Mies. herald.* R. 13 s. 28—29.

102. Umiński Józef ks.: Historia Kościoła. Podręcznik dla szkół akademickich. T. 2: Czasy nowożytne. Lwów 1934. [Rec.] *Prąd.* R. 21 t. 27 s. 160.

1935

103. Adamczyk Władysław: Ceny w Lublinie od XVI do końca XVIII wieku. Lwów 1935. [Rec.] *Prąd.* R. 22 t. 28 s. 278.

104. Górski Antoni: Cnoty i wady narodu szlacheckiego. Szkic historyczny. Warszawa 1935. [Rec.] Tamże s. 327.

105. Hahn Tadeusz Feliks: Anonima diariusz peregrynacji włoskiej, hiszpańskiej i portugalskiej z r. 1595. Lwów 1935. [Rec. podp.:] L. Biał. Tamże t. 29 s. 201.

106. Księga pamiątkowa ku uczczeniu czterechsetnej rocznicy wydania pierwszego statutu litewskiego pod red. Stefana Ehrenkreutza. Wilno 1935. [Rec.] Tamże t. 28 s. 278—279.

107. Najstarsze wzmianki o Kochanowskich w księgach miejskich lubelskich. *Pam. lubel.* T. 2: 1934/35 [druk.:] 1935 s. 269—272.

108. VI Powszechny Zjazd Historyków Polskich. [Autor podp.] B. *Prąd*. R. 22 t. 29 s. 163—165.

109. Tarnawski Aleksander: Działalność gospodarcza Jana Zamoyskiego kanclerza i hetmana w. kor. Lwów 1935. [Rec.] Tamże t. 28 s. 217.

110. W sprawie wydawnictwa „Kroniki rodów” Kazimierza Pułaskiego (Mies. herald. 1935 nr 11 s. 171). *Mies. herald.* R. 14 nr 12 s. 189—190.

1936

111. Kolankowski Ludwik: Polska Jagiellonów. Dzieje polityczne. Lwów 1936. [Rec.] *Prąd*. R. 23 t. 31 s. 184—185.

112. Kubicki Paweł bp.: Bojownicy kapłani za sprawę Kościoła i Ojczyzny w latach 1864—1915. Cz. 2: Dawna Litwa i Białoruś. T. 1. Sandomierz 1936. [Rec.] Tamże t. 30 s. 91.

113. Prawdziwe i fałszywe tradycje. Tamże s. 49—77. Odb. 8° ss. 31, nlb. 2.

Rec.: lo: Genealogia a próżność. Przybrane nazwiska i fałszywe tytuły. *Kur por* R. 6 1936 nr 206 s. 8, 26.VII. — Łoza Stanisław, *Mies. herald.* R. 15 1936 nr 5/6 s. 92—93.

1937

114. Bystroń Jan Stanisław: Nazwiska polskie. Wyd. 2. Lwów 1936. [Rec.] *Prąd*. R. 24 t. 34 [właśc. 33] s. 68—69.

115. Drobiazgi genealogiczne. *Mies. herald.* R. 16 s. 59—61, 171—173.

116. Kubicki Paweł bp.: Bojownicy kapłani za sprawę Kościoła i Ojczyzny w latach 1861—1915. Cz. 2: Dawna Litwa i Białoruś. T. 2—3. Sandomierz 1936. [Rec. Autor podp.]: L. Biał. *Prąd*. R. 24 t. 32 s. 376.

117. Kutrzeba Stanisław: Polskie ustawy i artykuły wojskowe od XV do XVIII wieku. Kraków 1937. [Rec.] Tamże s. 349—350.

118. Lublin na starych szlakach handlowych. *Pam. lubel.* T. 3: 1933/37 [druk.]: 1938 s. 280—293. Odb. 1937 8° ss. 8.

119. Ś.p. ks. Adolf Józef Bożeniec Jełowicki, biskup lorymejski, sufragan lubelski (ur. 1863 r. zm. 7 lipca 1937 r.). *Mies. herald.* R. 16 nr 10 s. 155—156.

120. Świątek Franciszek ks.: Z dziejów polskiego żywotopisarstwa świętych. Lublin 1937. [Rec. podp.]: L. B. *Prąd*. R. 24 t. 32 s. 400.

1938

121. Bystroń Jan Stanisław: Księga imion w Polsce używanych. Warszawa 1938. [Rec.] *Prąd*. R. 25 t. 36 s. 262—264.

122. Kilka dokumentów do dziejów Rusi południowej w wieku XVII i XVIII. *Pam. lubel.* T. 3: 1935/37 [druk.]: 1938 s. 435—452. Odb. 8° ss. 20.

123. Żyd o neofitach polskich. Mateusz Mieses: „Polacy-chrześcijanie pochodzenia żydowskiego”. T. 1. Warszawa 1938. [Rec.] *Głos lubel.* R. 25 nr 352, 24.XII. Odb. 16° ss. 19, nlb. 1.

Rec.: T. J., *Mies. herald.* R. 18: 1939 nr 6 s. 93. — Wojtkowski Andrzej Niefortunny fabrykant neofitów. *Kur. pozn.* R. 34 1939 nr 35 s. 13, 22.I.

1939

124. Hryniewiecki Bolesław: Michał Hieronim hr. Leszczyc-Sumiński i jego dzieło o rozwoju paproci. Kraków 1938. [Rec.] *Mies. herald.* R. 18 nr 4 s. 61.
125. Lublin naukowy. *Kult i Życie*. R. 2 nr 12/13 s. 2.
126. Nierasowy rasizm. Tamże nr 7/8 s. 4. Odb. Lublin 8° ss. 15, nlb. 1.
127. Ród Słowackiego. Tamże nr 11 s. 2.
128. W spoistości siła. Tamże nr 9 s. 1.
129. Wspomnienia krakowskie (1905—1910). W: *Księga pamiątkowa ku czci Jego Ekscelencji X. Biskupa Mariana Leona Fulmana*. Cz. 3. Lublin s. 1—17. Odb. 8° ss. 2 nlb., 17.
- Rec.: Markowski Mieczysław. Wspomnienia uczą. *Kult. i Życie*. R. 2 : 1939 nr 14 s. 2.

1946

130. Potrzeby starożytnictwa polskiego. *Życie Nauki*. T. 1 nr 3 s. 191—193.
131. Towarzystwo Przyjaciół Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. W.: *Katolicki Uniwersytet Lubelski*. Lublin s. 47—50.
132. Z niwy historycznej. [Artykuł informacyjny o wydawnictwach PAU: Relacja Ibrahima ibn Jakuba z podróży do krajów słowiańskich w przekazie Al-Bekriego. Wydał Tadeusz Kowalski. Kraków 1946 i Lewicki Tadeusz: Polska i kraje sąsiednie w świetle „Księgi Rogera” geografą arabskiego z XII w. Al-Idrisiego. Cz. 1. Kraków 1945]. *Sztand. Ludu* nr 273 s. 5, 6.X.

1947

133. Białkowski Leon: Lublin na starych szlakach handlowych. *Pamiętnik Lubelski*. T. 3. Odb. 1937 s. 8. Tenże: Kilka dokumentów do dziejów Rusi południowej w wieku XVII i XVIII. *Pamiętnik Lubelski*. T. 3. Odb. 1938 s. 28. [Autoref. podp.:] L. B. *Rocz-i Dziejów społ. gosp.* T. 9 s. 149—150.
134. Kalebka K. U. L. *Sł. powsz.* R. 1 nr 47 s. 3, 11.V.
135. List do redaktora „Zdroju”. [W sprawie „Nauczycieli” Stanisława Łukasiewicza. Autor podp.:] L. B. *Zdrój*. R. 1 nr 3 s. 6.
136. Lubelskie zbiory archiwalne. [Streszcz.] *Spraw. TN KUL*. Nr 1: 1945/47 [druk.:] 1947 s. 34.
137. [Notatka o Lublinie w dziale:] Archiwa i inne zbiory rękopisów odnoszących się do dziejów społecznych i gospodarczych. *Rocz-i Dziejów społ. gosp.* T. 9. s. 252—253.
138. Ród Bibersteinów na Śląsku i w Małopolsce wieków średnich. [Streszcz.] *Spraw. TN KUL*. Nr 1: 1945/47 [druk.:] 1947 s. 81.
139. Słowiańszczyzna wschodnia w zaraniu wieków. Z cyklu „U naszych braci Słowian”. *Życie lubel.* nr 142 s. 3, 19.VIII.

1948

140. Akt lubelskich średniowieczne fragmenty. *Archeion*. [T.] 18 s. 155—158, Res. s. 306.
141. d’Erceville Stefan (1859—1936) rolnik-praktyk. W: *Polski słownik biograficzny*. T. 6. Kraków s. 286.

142. „Kasty” i harce dyletanta. [Polemika z Aleksandrem Hertzem.] *Tyg. powsz.* R. 4 nr 22 s. 12.

143. Ludność Lublina w latach 1583—1650. [Rec.: Szewczyk Roman: Ludność Lublina w latach 1583—1650. Lublin 1948.] *Życie lubel.* nr 10 s. 3, 10.I.

144. Ród Bibersteinów a ród Momotów godła Jeleniego Rogu w wiekach XIV—XVI. Lublin Tow. Nauk. KUL 8° ss. 17, nlb. 1. Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego 5.

Rec.. Friedberg Marian, *Prz. hist.* T. 39 : 1949 z. 2 s. 133—134.

1949

145. Informacja o KUL-u. [Polemika z Tadeuszem Polanowskim.] *Tyg. powsz.* R. 5 nr 32 s. 12.

146. Początki dziejowe Słowiańszczyzny wschodniej. *Rocz-i human.* T. 1 s. 9—16.

147. Słowo o Karolu i Edmundzie Rózyckich. Tamże s. 299—302.

148. Zamierzone wydawnictwa archiwalne w Lublinie. Tamże s. 375—378.

1952

149. Najstarsze zapiski ziemskie lubelskie z 1409 r. [Streszcz.] *Spraw. TN KUL.* Nr 4: 1949/51 [druk.:] 1952 s. 54.

150. Z dziejów kultury Rusi średniowiecznej. [Streszcz.] Tamże s. 59.

1961

151. Najstarsze zapiski ziemskie lubelskie z r. 1409 [Wyd.]... *Teki arch.* [T.] 7: 1961 s. 11—68.

* * *

1. Kossowski Aleksander: Leon Białkowski (1885—1952). *Tyg. powsz.* R. 8: 1952 nr 24 s. 3.

2. Tymieniecki K[azimierz]: Leon Białkowski. *Spraw. Pozn. TPN.* 1955 nr 1 s. 106—108.

3. Kłoczowski Jerzy: Ś. p. Leon Białkowski. *Rocz-i human.* T. 4: 1953 z. 4 [druk.:] 1957 s. 277—286.

4. Kłoczowski J[erzy], Nowodworski W[itold]: Bibliografia prac prof. Leona Białkowskiego. Tamże s. 300—309.

5. [Flis Michał] M. F.: Leon Białkowski. Wspomnienia III-3. *Biul. Arch. PAN.* Nr 3: 1960 s. 42—43.